

Beste Vrienden

Bijna is er weer een jaar voorbij. Daar een beetje over mijmerend bedenk ik mij dat het 60 jaar! geleden is dat Elone afreisde naar Kirinda om daar de verpleegstersopleiding op te zetten en te leiden. Heel bijzonder dat de voetafdrukken van Elone nog zo duidelijk zichtbaar zijn en dat jongeren nog steeds de vruchten kunnen plukken van wat de zaadjes die zij heeft geplant. Als bestuur realiseren we ons dat we na moeten denken over de toekomst. Wat willen we bereiken en hoe geven we daar

vorm aan. We moeten ons beleid aanpassen aan interne en externe ontwikkelingen. De economie ontwikkelt zich positief, de overheid investeert in onderwijs en zorg en onze achterban vergrijsd. Dat zijn zo enkele bewegingen die we zien. Welke rol zien we voor onze stichting. Dat is de vraag waar we komende tijd, samen met enkele oud-bestuurders, over willen nadenken. De aanleiding is het feit dat de huidige beleidsperiode loopt tot en met 2023. Een logisch moment dus om over de toekomst na te denken.

Onze oproep in de vorige nieuwsbrief voor een donatie om de mensen te helpen bij de wederopbouw na de overstromingen begin dit jaar heeft € 1.870,- opgebracht. Vanuit onze reserves hebben we daar € 1.000,- aan toegevoegd. Vanaf deze plaats iedereen hartelijk bedankt voor uw extra bijdrage! Na overleg met de lokale overheid is of wordt dit bedrag besteed aan:

- Herstel van schade aan huizen. Deuren en kozijnen worden gemaakt door de mensen van de timmerwerkplaats.
- Zaaigoed voor de boeren zodat zij de landbouwactiviteiten weer op kunnen starten.
- Kosten van de zorgverzekering. Vanwege het wegvallen van inkomsten hebben velen dat een tijdje niet kunnen betalen.

Op de foto ziet u de officiële (her)ingebruikname van een woning na herstel. Daarbij zijn vertegenwoordigers van de lokale overheid en van de kerk aanwezig, naast Leandre als vertegenwoordiger van onze stichting.

Naast een aantal artikelen uit Rwanda wijzen wij hier op de jaarrekening die u verderop in de nieuwsbrief kunt vinden. We hebben het jaar afgesloten met een tekort van ruim € 5.700,-. Toelichting hierop vindt u onder de cijfers.

Fidele, onze conciërge c.q. alleskunner

Ik ben geboren in Kirinda, mijn vader Patrice was Gardner bij Elone Hellemans. Ik ben in 1978 met mijn vader begonnen in de tuin van Elone Hellemans toen ik 15 jaar oud was. Ik ben getrouwd met Jeanne Nishimwe en we hebben 4 kinderen (2 dochters en 2 zonen). Ik houd ervan om in de landbouw te werken, verschillende soorten gewassen te verbouwen en vee te houden. Ik heb veel geleerd en ervaring opgedaan van Nederlanders die hier langer of korter waren. Zo heb ik geleerd om verschillende soorten maaltijden te koken en ik vind het ook leuk om andere horeca-activiteiten te doen. De bezoeken aan Nederland waren geweldig. Ik heb veel verschillende nieuwe dingen gezien en natuurlijk het leven van ontwikkelde landen ervaren (ik heb in een vliegtuig gezeten, in een trein, op de roltrap, snelwegen, grote gebouwen). Stichting Vrienden van Rwanda is mijn tweede familie, zij geven mij de mogelijkheid om mijn gezin te voeden en mijn kinderen naar school te laten gaan.

Ik ben begonnen te werken in Centre Umubano sinds het begin van de Stichting in Kirinda, ik werk als kassier en algemeen supervisor van onze tuinactiviteiten. Ik beheer alle dagelijkse uitgaven van de Stichting en ik kijk ook naar het onderhoud van onze gebouwen, ik zorg voor onze tuin en het vee en Onze hartelijke dank gaat uit naar de Vrienden van Rwanda, die al deze belangrijke activiteiten voor Rwanda in het algemeen en de regio Kirinda in het bijzonder sponsoren. Moge God hen overvloedig zegenen.

Studentenverhalen

Jean Nepomuscene Nahimana

I, Jean Nepomuscene NAHIMANA am with great pleasure to thank you for all support you have been giving me since 2014 when I was in secondary school. Now, I am a graduate with a bachelor degree in Biochemistry.

I can't get enough words to express my gratitude to you, because you became my savior who brought my answers when I was with no idea about the continuity of my studies when my parents were not able about the payment of my school fees. Thank you so much and I always pray to God to bless you more and I promise you to be the one who will also help other generations to have a better life.

I am 25 years. I am single. I was born in family of 7 people. I have both parents. I have one young brother and three sisters. I was born in western province, Karongi district, Murambi sector, Muhororo cell, Ndago village.

I studied my primary studies at G.s Muhoro. I also studied my secondary school at E.S KIRINDA. At university, I got a Bachelor degree in Biochemistry at university of Rwanda in college of science and technology. I am a christian and I like reading gospel books.

Nice to know:

Rwandese avocado's hier in de winkel

Mooi nieuws voor de liefhebbers van die overheerlijke avocado's uit Rwanda:

Afgelopen maandag 27 november is bij Avor in Poeldijk de eerste reefer container met avocado's uit Rwanda aangekomen. Dit gebeurde in het bijzijn van de ambassadeur van Rwanda in Nederland Olivier Jean Patrick Nduhungirehe, zijn collega Jean Hugues Mukama, Nico Spruijt van Avor en Tom Bouwman van Flying Swans. "De kwaliteit van het fruit is goed en de avocado's zijn geschikt om te rijpen voor onze klanten", zegt Nico Spruijt, die de avocado's importeerde. Deze succesvolle aankomst wordt gezien als een doorbraak in de ontwikkeling van de tuinbouwsector in Rwanda, omdat het hiermee toegang krijgt tot de markt in Europa.

Weer een voorbeeld van een positieve economische ontwikkeling in Rwanda.

Studentenverhalen

Jeanne Hagumirera

Wij ondersteunen momenteel ruim 30 voortgezet onderwijs leerlingen en ca. 10 universitaire studenten. Hier stelt één van de studenten zich voor:

Jeanne Hagumirera is the young girl with 26years old, I am 9th child within family of 9 children, by now I have my mother only because my father was died.

We live in Rwandan county, western Province, Karongi district, Murambi sector, Nyarunyinya cell, Kigandaro village.

In my free time I like to read read different books especial books of economy, listening to the gospel musics.

My future dream is to become a business person by profession in order to give contribution to my family and to the country in whole. With all my heart, I am pleased to thank you for all support you have been provided to me since 2015, when I was in advance level. Maybe it was not possible for me to continue my studies because of many reasons like poor, but with your support I finished Secondary school, and by now I acquired Bachelor degree (AO) in Accounting from University of Rwanda. So, we really appreciate your kindness to us and we pray our Almighty God to continue blessings the works of our hands that we shall be able to help Others.

Afscheid Katy van Hasselt

Op 12 november namen we afscheid van Katy na een periode van bijna 13 jaar als secretaris aan de stichting verbonden te zijn geweest. Met mooie woorden en een presentje hebben we tijdens een high tea afscheid van elkaar genomen. Het was ook goed elkaar een keer in een ongedwongen sfeer te ontmoeten en terug te bliken op de mooie dingen die we de afgelopen jaren hebben bereikt. Nogmaals dank voor je inzet en het ga je goed Katy! We hopen je natuurlijk nog eens te ontmoeten, bijvoorbeeld op een vriendendag.

Jaarrekening

Balans per 30-09-2023							
Activa (EUR)				Passiva (EUR)			
	2022/23	2021/22		2022/23	2021/22		2022/23
Leningen aan personeel in Rwanda	197	1.464	Stichtingsvermogen begin boekjaar		78.550		74.139
			Valtutaverschil/afrondding		1.159		493
			Overschot/Tekort (-)		-5.738		3.918
Middelen in Rwanda	6.883	9.152	Stichtingsvermogen einde boekjaar		73.971		78.550
Middelen in Nederland	67.992	67.934	Vooruitontvangen tbv studiebeurzen		0		0
			Vooruitontvangen bijdragen herstel schade noodweer		1.101		0
Totale activa	75.072	78.550	Totaal vermogen		75.072		78.550

Jaarrekening 2022/2023- Begroting 2023/2024 Vrienden van Rwanda

Inkomsten (EUR)				Uitgaven (EUR)			
	Begroting 2023/24	2022/23	2021/22		Begroting 2023/24	2022/23	2021/22
Inkomsten in Nederland				Uitgaven in Nederland			
Donaties tbv studiebeurzen			8.666	Kosten nieuwsbrieven/website		1.310	611
Donaties en bijdragen eenmalig		10.100	12.009	Kosten vriendendag		305	0
Algemene donaties		20.374	22.268	Bankkosten/rente		361	414
Verkoop (-/- inkoop) Rwandese artikelen		146	111				
Subtotaal inkomsten in Nederland	42.000	30.621	43.054	Subtotaal uitgaven in Nederland	1.500	1.976	1.025
Inkomsten in Rwanda				Uitgaven in Rwanda			
				Salarissen personeel	14.500	15.350	11.137
Early Childhood Development		86	101	Zorgverzekering	500	359	396
Schoolgeld kleuters		140	159	Overige personeelskosten	500	576	317
				Studiebeurzen middelbare scholieren	11.000	9.201	10.799
Groente/vee		145	209	Studiebeurzen studenten universiteit	6.000	1.095	5.207
Naai-atelier		1.285	252				
				Kleuterschool	1.000	1.148	1.141
				Kippen	1.200	64	1.240
				Groente/vee	1.200	1.415	1.193
				Naai-atelier	300	1.069	156
				Aanschaf naaimachines	2.000	1.794	1.810
				Aanschaf stoelen naaiatelier	0	172	0
				Ondersteuning timmerwerkplaats	0	0	2.700
				Onderhoud gebouwen	300	138	267
				Bureaunkosten Kirinda	2.600	2.255	2.294
				Advocaat	0	299	0
				Disaster contribution; doors/windows	0	769	0
				Christmas poor families	0	248	0
				Overige kosten	300	23	94
				Bankkosten	100	67	80
Subtotaal inkomsten in Rwanda	1.000	1.656	721	Subtotaal uitgaven in Rwanda	41.500	36.039	38.832
Tekort		5.738		Overschot			3.918
Totaal inkomsten	43.000	38.014	43.775	Totaal uitgaven	43.000	38.014	43.775

- In 2023 hebben we € 7.500 ontvangen van de Hornstra Stichting ter dekking van algemene kosten. In 2022 hebben we dit bedrag ook ontvangen. Voor 2024 is het bedrag ook toegezegd.
- Donateurs hebben € 1.870 gestort voor herstel i.v.m. de schade door noodweer. We hebben € 1.000, - uit onze reserves toegevoegd. Dit geld wordt besteed zoals in het eerste bericht van deze brief gemeld.
- Per 1 oktober 2022 zijn, in verband met de gestegen kosten van levensonderhoud, de salarissen van het personeel verhoogd.
- We zijn gestopt met het zelf houden van kippen. Het is goedkoper om de eieren (voor voeding kleuters) te kopen.
- Voor het derde jaar op rij hebben we naaimachines aangeschaft die de leerlingen na afloop van hun opleiding kunnen gebruiken (op afbetaling) om een eigen bedrijfje te starten. Er is veel belangstelling voor deze constructie. Dat zien we aan de verhoogde instroom van nieuwe leerlingen. De afbetaling verloopt echter zeer moeizaam. We onderzoeken waardoor dit komt, en zullen het beleid daarop aanpassen.
- Op dit moment ondersteunen we 39 studenten (2022 waren dit er 47), waarvan 4 (in 2022 was dit 11) via het programma 1-op-1.
- Het minimaal vereiste stichtingsvermogen ligt op dit moment op € 77.000. Deze hoogte is bepaald aan de hand van de lopende verplichtingen aan studenten (resterende studieduur), de wens om 1 jaar zonder inkomsten door te kunnen gaan met onze activiteiten, en de wens om daarnaast nog een jaar salarissen te kunnen betalen.

Kerstgroet

We zijn dankbaar dat we ons het afgelopen jaar weer hebben mogen inzetten voor de jeugd in Rwanda. We zijn tevreden over wat we hebben gerealiseerd in het afgelopen jaar. U bent degene die dit werk mogelijk maakt. Daarom zijn we dankbaar voor de bijdragen die we het afgelopen jaar mochten ontvangen en we hopen voor volgend jaar weer een beroep op u te kunnen doen. Tot slot wensen wij u gezegende kerstdagen en een voorspoedig 2024!

Team NL: Beatrice, Colette, David, Hans, Monique.

Team Rwanda: Leandre, Fidele, Edwige, Victoire, Charles, Richard, Francois, Juvenal en Charlotte.

